

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 19Co/24/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8116226110
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlata Simková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8116226110.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlata Simkovej a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Karola Krochtu v spore žalobkyne: K. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. C. - J., Q. XXX/X, právne zastúpená JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom vo Svidníku, ul. Sovietskych hrdinov 163/66, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35 807 598, Pribinova 25, Bratislava, v konaní o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 25Csp/202/2016-75 zo dňa 11.09.2017 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalobkyni priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie určil, že zmluvná podmienka v Zmluve o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 26.05.2011, uvedená vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru - bod 11 o tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú 2/3 zahŕňajúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere, spolu so všetkou administratívou s tým spojenou je neprijateľná. Žalovanému uložil povinnosť nahradiť žalobkyni trovy konania v rozsahu 100 % vo výške, o ktorej bude rozhodnuté samostatným uznesením.

2. Prvoinštančný súd tak rozhodol o žalobe, ktorou sa žalobkyňa domáhala určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky uvedenej vo Všeobecných obchodných podmienkach v bode 11, ktorú konkretizovala. Žalovaný namietal neexistenciu naliehavého právneho záujmu žalobkyne podľa § 137 písm. c) CSP, ako aj to, aby zmluva bola spotrebiteľskou zmluvou a navrhol žalobu zamietnuť. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní, a citujúc ust. § 3, § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1, 5, § 53a, § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, § 2 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch zistil, že dňa 26.05.2011 uzatvorila žalobkyňa so žalovaným zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXX. vo výške 300 eur, za poplatok 288 eur, na 12 mesiacov. Spolu teda mala žalobkyňa vrátiť žalovanému sumu 588 eur, so začiatkom splatnosti 18.06.2011. Žalobkyňa celkom zaplatila žalovanému sumu 588 eur. V zmluve je zaškrtnuté, že finančné prostriedky sú použité na výkon „povolania“. Žalovaný predložil aj kópiu dodatku k zmluve, kde je uvedené, že „finančné prostriedky žalobkyňa použije na nákup technických zariadení za účelom výkonu povolania“. V zmluve nie je uvedená výška úrokovej sadzby ani RPMN. Žalobkyňa mala v čase uzatvorenia zmluvy XX rokov a takmer X. mesiace, pričom bola starobnou dôchodkyňou. Nebola v pracovnom a ani v inom obdobnom pomere. Taktiež nebola živnostníčkou a ani nepodnikala. Tvrdila, že bez podpísania dodatku by jej úver poskytnutý nebol. Peniaze použila na osobnú spotrebu.

3. Žalovaný spochybnil, že žalobkyňa má na podaní takejto žaloby naliehavý právny záujem. Súd prvej inštancie však mal za to, že žalobkyňa má na podaní takejto žaloby naliehavý právny záujem, resp. nie je povinná ho preukazovať vzhľadom k tomu, že súd je oprávnený aj ex offio určiť, že zmluvná podmienka je neprijateľná. Naliehavý právny záujem spotrebiteľa na určení neprijateľnej zmluvnej podmienky je daný priamo zákonom, a to v ustanovení § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, podľa ktorého každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, ako aj v ustanovení § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka (poukázal aj na uznesenie Krajského súdu Prešov č. k. 20Co 26/2016 zo dňa 28.02.2017).

4. Podľa názoru súdu prvej inštancie strany sporu medzi sebou uzatvorili zmluvu o úvere, pričom žalobkyňa mala postavenie spotrebiteľa a žalovaný postavenie dodávateľa. Išlo o spotrebiteľský úver, keďže bolo preukázané, že žalobkyňa brala predmetný úver na súkromné účely, nie na účely podnikateľské. V spore bolo preukázané, že žalobkyňa bola v čase uzatvárania zmluvy starobnou dôchodkyňou vo veku viac ako XX rokov. Nepodnikala a ani nebola zamestnaná. Tvrdenie žalovaného, že predmetný úver bol poskytnutý na účely povolania, tak bol výrazne spochybnený. Už len táto samotná pochybnosť spôsobuje, že platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší v súlade s § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

5. Zhodnotiac celkovú situáciu, za ktorej žalobkyňa uzatvárala zmluvu súd prvej inštancie uzavrel, že žalovaný vnútil žalobkyni podpis pod dodatok k zmluve a tiež sám uviedol, že úver je braný na povolanie, hoci to bolo nepravdivé a podľa veku žalobkyne ľahko zistiteľné. Pokiaľ by žalovaný pri uzatváraní zmluvy dodržal svoju povinnosť odbornej starostlivosti aspoň na minimálnej úrovni, nič podobné by sa stať nemohlo. Za takejto situácie bolo dôkazné bremeno na žalovanom, aby preukázal, že žalobkyňa bola skutočne podnikateľkou a úver bol braný v súvislosti s predmetom jej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Nič také preukázané nebolo. Súd mal teda za nepochybne preukázané, že ide o spotrebiteľskú zmluvu. Mohol preto podrobiť predmetnú zmluvu skúmaniu, či je uzatvorená v súlade so spotrebiteľským právom.

6. K poplatku uviedol že v dvoch tretinách je tento poplatok neúmerne vysoký, a to vo vzťahu k nákladom na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere a na tzv. všetku administratívnu činnosť. Ide o vágne ustanovenie, ktoré vôbec nešpecifikuje, o aké činnosti ide, pričom dve tretiny z poplatku predstavujú sumu 192 eur, čo predstavuje 66 %-ný poplatok za vypracovanie a uzatvorenie zmluvy (banky požadujú 1 až 2 %-ný poplatok za spracovanie úveru). Poplatok je neúmerne vysoký a ako taký je v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka). V uvedenom videl dôvod na určenie neplatnosti tejto časti dojednaného poplatku. V konaní tiež absentuje dôkaz, že žalobkyňa ako spotrebiteľ bola s jeho podstatou oboznámená, keďže bol súčasťou formulárových Všeobecných podmienok poskytnutia úveru žalovaného. Poplatok nie je ani náležite špecifikovaný a viaže sa (jeho časť v rozsahu dvoch tretín) na bližšie neurčité náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy, spolu so všetkou administratívou s tým spojenou. Pritom nejde o cenu za poskytnutie úveru, pretože túto odráža úrok za úver. Podstatou tohto poplatku je pridanie bližšie nešpecifikovaných a spotrebiteľovi nevysvetlených nákladov, ktoré nie sú preukázané a so zreteľom na výšku poskytnutého úveru ide o poplatok neúmerne vysoký.

7. Prvoinštančný súd preto považoval dojednanie poplatku súvisiaceho s poskytovaním úveru za neprijateľnú zmluvnú podmienku, lebo sa za tento poplatok neposkytuje spotrebiteľovi skutočné protiplnenie, čo je preukázané aj v tejto veci, a to práve so zreteľom na neurčitosť a nešpecifikovanosť predmetných dvoch tretín poplatku. Navyiac, Všeobecné podmienky poskytnutia úveru, ktoré sú uvedené na zadnej strane úverovej zmluvy zo dňa 26.05.2011, neboli dlžníkom podpísané. Je tu teda pochybnosť o náležitosti vôle uzatvoriť takúto dohodu o výške poplatku, kde dve tretiny z neho budú predstavovať náklady na vypracovanie a uzatvorenie úverovej zmluvy, spolu so všetkou administratívou s tým spojenou. Nie je jasné, čo bolo úverovou spoločnosťou za poplatok pre dlžníka ako žiadateľa o úver urobené. Takéto ustanovenie všeobecných podmienok poskytnutia úveru je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, pretože spotrebiteľ si ju osobitne nevyjednal, splynula s ostatnými všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru a navyiac nevyjadruje skutočné náklady úverovej spoločnosti s poskytnutím úveru. Je v nich skrytý zámer - úmysel získať peňažné plnenie z poskytnutia úveru, čo znamená aj skryté požadovanie úrokov v neprímerane vysokej výške. Súd prvej inštancie tak žalobe vyhovel.

8. Výrok o trovách konania odôvodnil ust. § 251, § 255 ods. 1, 2 a § 262 ods. 1, 2 CSP. Úspešnej žalobkyni v spore priznal právo na náhradu trov voči žalovanému v rozsahu 100 %. O výške trov rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

9. Proti uvedenému rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalovaný. V odvolaní ako odvolacie dôvody uviedol to, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) CSP s tým, že rozsudok je nedostatočne odôvodnený, keď súd sa nevyporiadal s jeho argumentáciou a iba nekriticky prevzal argumentáciu žalobkyně, čím odňal žalovanému možnosť konať pred súdom, rovnako súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. K nepreskúmateľnosti rozhodnutia uviedol, že odôvodnenie predmetného rozhodnutia nespĺňa zákonné podmienky, podľa ktorých musí byť stručné, jasné a výstižne vysvetlené, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil a ako vec právne posúdil. V tejto súvislosti poukázal na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, Komisie a Ústavného súdu SR.

10. V ďalšom odvolateľ namietal, že žalobkyňa nemá naliehavý právny záujem na určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky v zmysle § 137 písm. c) CSP. Uviedol, že uvedené ustanovenie už nie je ako ustanovenie § 80 písm. c) OSP. § 137 písm. d) CSP nepripúšťa určovacie žaloby o určenie právnej skutočnosti s výnimkou žalôb za podmienky, že to vyplýva z osobitného predpisu. Takéto určenie v zmysle citovanej právnej úpravy je možné len vtedy, ak to vyplýva z osobitného právneho predpisu, pričom určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky nevyplýva zo žiadneho osobitného predpisu. Takýmto predpisom nemôže byť zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, lebo v žiadnom zo svojich ustanovení nepripúšťa takúto žalobu. Poukázal na rozsudok OS Žilina sp. zn. 17Csp/52/2016 zo dňa 07.06.2017, ako aj rozsudok OS prešov sp. zn. 11Csp/200/2016, rozsudok OS Bratislava II. sp. zn. 52C/135/2014, ako aj rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne č.k. 17Co/325/2016-75 zo dňa 14.06.2017.

11. K posúdeniu zmluvy o úvere uviedol, že ju nemožno považovať za Zmluvu o spotrebiteľskom úvere, a preto ustanovenia o ochrane spotrebiteľa sú neakceptovateľné. V zmluve je výslovne určený účel uzatvorenia zmluvy - povolania, kedy je dlžník vyňatý z pod statusu spotrebiteľa. Zmluva bola uzavretá v zmysle § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka. Žalobkyňa vstúpila do právneho vzťahu so žalovaným na základe vyhlásenia, že poskytnuté peňažné prostriedky použije na výkon povolania, nie na svoju súkromnú potrebu. Uvedené aj vlastnoručne podpísala. Dôkazné bremeno preto v tomto smere zaťažuje žalobkyňu, čo nezrealizovala, iba účelovo tvrdila, že ide o spotrebiteľský vzťah. Odvolateľ tiež odmietol tvrdenia, že účelovo obchádza ustanovenia chrániace spotrebiteľov využívaním formálneho účelu zmluvy. Žalobkyňa svojim prejavom vôle ovplyvňovala obsah zmluvy, mala možnosť slobodnej voľby uzavrieť so žalovaným zmluvu o úvere. Nie je pritom dôležité na čo boli finančné prostriedky žalobkyňou použité. Bolo preukázané na aký účel boli poskytnuté. Je nesporné, že žalobkyňa finančné prostriedky použila na výkon povolania, preto ju nemožno posudzovať v zmysle Zákona o spotrebiteľských úveroch. V tejto súvislosti žalovaný poukázal na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 21.02.2017 sp. zn. 14Co/975/2015 ohľadom prenesenia dôkazného bremena, podľa ktorého dôkaz o poskytnutí úveru na výkon zamestnania zaťažuje žalobcu, ak existuje v písomnej forme prehlásenie osobitné podpísané, že finančné prostriedky boli poskytnuté na výkon zamestnania. Tiež poukázal na dohodu v zmysle VPPÚ o tom, že vzťahy sa budú spravovať ustanoveniami Obchodného zákonníka. Ďalej tvrdil, že v čase uzavretia Zmluvy neexistoval a nebol účinný žiaden všeobecný záväzný právny predpis stanovujúci maximálne prípustnú výšku úrokov za poskytnutie peňažných prostriedkov. Vychádzajúc z § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka odplata nesmie prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Žalobkyňa preto mohla preukázať, že odplata výrazne vybočovala z trhového priemeru odplát, pričom bolo poukazované na úrokovú sadzbu stanovenú pre banky, ktorá je nižšia. Správne by bolo prihliadať na úrokovú sadzbu stanovenú pre nebankové, leasingové a iné spoločnosti, pod ktoré spadá aj žalovaný. Od nebankových subjektov nemožno obvyklú výšku úrokov odvodzovať od výšky úrokov požadovaných bankami. Poukázal aj na rozhodnutie Vrchného súdu v Prahe sp. zn. 12Cmo/95/2015 (publikované v Občianskom zákonníku I., § 1 až § 459. Komentár. Druhé vydanie Praha C.H.Beck 2009). Keďže dlžník nemienil použiť peňažné prostriedky na svoju súkromnú potrebu, nie je spotrebiteľom. Vzťah účastníkov je obchodnoprávny a uplatnenie právnych noriem s cieľom ochrany spotrebiteľa nie je namieste. Pritom v Zmluve o úvere upravenej v Obchodnom zákonníku nie je potrebné uvádzať RPMN a pod. Zdôraznil, že dlžník z vlastnej vôle vstúpil do zmluvného vzťahu za účelom poskytnutia peňažných prostriedkov na výkon povolania a toto vyhlásenie potvrdil svojim podpisom. Žalovaný uvedené vyhlásenie akceptoval, nijako

ho neovplyvňoval ani nevynucoval. Ak vyhlásenia neboli pravdivé, žalovaný má viacero právnych inštitútov na ochranu svojich práv. Je potrebné akceptovať aj dobrú vieru žalovaného, čo je v súlade s judikatúrou Európskeho súdneho dvora. Tiež poukázal na rozhodnutie Slovenskej obchodnej inšpekcie sp. zn. P/0355/01/012 vydané proti žalovanému so záverom, že nebol preukázaný spotrebiteľský charakter zmluvy, keď všeobecné podmienky boli predmetom kontroly. V ďalšom upriamil pozornosť na rozhodnutia Krajského súdu v Žiline, Banskej Bystrici podporujúce jeho názor. Podľa žalovaného žalobkyňa nepredložila ani jednej dôkaz o tom, že by bol úver vzatý za spotrebiteľským účelom. Súdu prvej inštancie vytýkal tiež to, že ten len konštatoval, že sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu bez akéhokoľvek odôvodnenia. Poukázal na rozhodnutie Okresného súdu Bratislava IV. sp. zn. 8C/22/2011, ako aj Okresného súdu Bratislava IV. sp. zn. 4C/26/2011, Okresného súdu Ružomberok sp. zn. 3C/46/2016 podporujúci jeho názor.

12. Žalovaný navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a uplatnil si náhradu trov konania vrátane trov odvolacieho konania.

13. K odvolaniu žalovaného sa vyjadrila žalobkyňa tak, že odvolacie námietky nie sú dôvodné. Napadané rozhodnutie je dostatočne odôvodnené, zrozumiteľné, zaoberajúce sa všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami. K naliehavému právnemu záujmu poukázala na spotrebiteľský charakter zmluvného vzťahu stranám sporu. Pričom s určovacím výrokom počíta § 53a OZ a § 3 ods. 3 a 5 zákona č. 250/2007 Z.z. Naliehavý právny záujem daný zákonom sa nepreukazuje. V tejto súvislosti upriamila pozornosť na konkrétne rozhodnutia Najvyššieho súdu SR a krajských súdov. Opätovne zdôraznila, že v čase uzavretia úverovej zmluvy bola vo veku 77 rokov starobnou dôchodkyňou, poberajúcou starobný dôchodok. Nevykonávala žiadne povolanie ani podnikanie. Finančné prostriedky použila na splnenie predchádzajúcich dlhov a časť aj na osobnú spotrebu. Dala do pozornosti rozhodnutia Ústredného inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie sp. zn. SK/0755/99/2012 a Sk/0756/99/2012 z 27.05.2013, ktorými bola žalovanému uložená pokuta vo výške 30.000 eur z dôvodu porušenia § 7 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Ohľadom dôkazného bremena na preukázanie toho, že úver bol poskytnutý na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania dlžníka uviedla, že ťaží toho, kto to tvrdí, čo vyplýva z rozsudku NS SR sp. zn. 8Sžo/45/2014 zo dňa 19.08.2015. K zmluvnej podmienke v súvislosti s poplatkom uviedla, že otázka neprimeranosti tohto poplatku a neposkytnutia skutočného plnenia zo strany veriteľa bola riešená aj rozsudkom SD EÚ sp. zn. C-143/2013 z 26.02.2015. Hrubá nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa spočíva aj v tom, že žalovaný si nárokuje poplatok za úkony, ktoré nie sú známe a nárokuje si cenu poplatku prevyšujúceho sumu, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť ako úrok a je neprijateľné, aby poplatok za „technickú podporu“ závisel na výške poskytnutého úveru. Žalovaný nevysvetľuje prečo žiada vyšší poplatok od zákazníka, ktorý si požičiava vyššiu sumu ako od toho, ktorému požičiava menej. Poukázala na judikatúru OS Prešov, KS Prešov a Banská Bystrica, tiež na rozsudok SD EÚ sp. zn. C-240/98 a C-244/98. Navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť a priznať jej náhradu trov odvolacieho konania spolu vo výške 92,21 eur.

14. K replike žalobkyne k odvolaniu žalovaného sa žalovaný opätovne vyjadril tak, že v Zmluve o úvere uzavretej medzi stranami sporu je ako účel uzatvorenia zmluvy uvedené povolanie, preto nie je možné žalobkyňu priznať status spotrebiteľa. Poukázal na Dodatok k zmluve preukazujúci uvedené. Navrhol aplikovať na predmetný spor stanovisko vyjadrené v listine Národnej banky Slovenska zo dňa 04.08.2017. Opätovne navrhol rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a priznať mu náhradu všetkých trov konania.

15. K vyjadreniam žalovaného sa žalobkyňa už nevyjadrila.

16. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP) oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP) preskúmal rozhodnutie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 15.05.2018 a zistil, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

17. Odvolací súd s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP uvádza, že v celom rozsahu sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia na ktoré poukazuje, preto sa obmedzuje len na skonštatovanie

správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia. Na doplnenie a zdôraznenie správnosti, ako aj k odvolacím dôvodom uvádza, že napadnutý rozsudok spĺňa zákonné predpoklady riadneho odôvodnenia rozhodnutia v zmysle § 220 ods. 2 CSP. Odvolacia námietka žalovaného, že napadnutý rozsudok nie je riadne odôvodnený, čo je možné považovať za odňatie možnosti strany konať pred súdom, je preto nedôvodná. Rovnako nedôvodnou je aj tvrdenie odvolateľa, že Zmluva o úvere č. XXXXXXXXXX uzavretá medzi stranami sporu dňa 26.05.2011 nie je zmluvou spotrebiteľskou. Ani tvrdená skutočnosť, že Dodatok k zmluve o úvere zo dňa 26.05.2011, podľa ktorého poskytnuté finančné prostriedky vo výške 300 eur budú použité na nákup technických zariadení za účelom výkonu povolania nevyvracajú spotrebiteľský charakter tejto zmluvy. Podľa žalobkyne pri vypĺňaní formulára v jej mene (za ňu) zaškrtnol políčko „povolanie“ obchodný zástupca. Peniaze, poskytnuté jej žalovaným použila na výplatu skorších úverov a časť na osobnú spotrebu. Vzhľadom na uvedené je nutné pre charakter poskytnutého úveru vychádzať z toho, že nemôžu byť smerodajné údaje uvádzané obchodným zástupcom žalovaného. Je potrebné zohľadniť aj skutočnosť, že žalobkyňa v čase uzavretia zmluvy mala XX rokov a nikdy nepodnikala. Nespotebiteľom je len tá osoba, ktorá do postavenia odberateľa tovaru alebo služieb vstupuje konaním v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Poskytnutie úveru na výkon povolania či podnikania predpokladá, že takúto činnosť žiadateľ o úver v skutočnosti aj vykonáva (pozri rozsudok NS SR z 19.08.2015, sp. zn. 8Sžo/45/2014). V prejednávanej veci ide aj podľa názoru odvolacieho súdu o spotrebiteľský úver, poskytnutý žalobkyni ako spotrebiteľke. Pritom dôkazné bremeno na preukázanie toho, že úver bol poskytnutý na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania dlžníka zaťažuje toho, kto to tvrdí (viď rozsudok NS SR z 19.08.2015, sp. zn. 8Sžo/45/2014). V prejednávanej veci žalovaný túto dôkaznú povinnosť neunesol. Bolo preto správne, keď súd prvej inštancie vychádzal z toho, že žalobkyňa so žalovaným uzavrela Zmluvu o úvere ako spotrebiteľka a to aj za situácie, keď podpísala Dodatok k zmluve zo dňa 26.05.2011 s textom, že sumu 300 eur použije na nákup technických zariadení za účelom výkonu povolania. Napokon ani výklad uvedeného textu nie je bez všetkého dôkazom o tom, že v danom prípade nejde o spotrebiteľský vzťah.

18. Nie je dôvodná ani ďalšia odvolacia námietka, a to že právny vzťah medzi stranami sporu by mal byť právne posúdený podľa Obchodného zákonníka. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že už v minulosti použil na účely posúdenia úverových vzťahov právnu úpravu obsiahnutú v Občianskom zákonníku. Niektoré rozsudky boli podrobené aj kontrole ústavnosti, ako napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/81/2012, ktorý obstál i v ústavnej rovine, lebo ústavná sťažnosť proti tomuto rozsudku bola odmietnutá uznesením Ústavného súdu SR č.k. I. ÚS 403/2013-10. Odvolací súd tak nemá dôvod od týchto záverov sa odchýliť. Je v súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa, že v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov súkromného práva je dôvodné aplikovať právnu úpravu o občianskych právach a nie podnikateľské právo (porovnaj aj rozsudok NS SR vo veci 5MCdo/20/09). Neznamená to popretie úveru ako absolútneho obchodu, len dáva do pozornosti to, že prednosť majú osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva, vrátane ustanovení § 52 až § 54 OZ.

19. Rovnako nie je možné prijať tvrdenie žalovaného, že žalobkyňa nepreukázala naliehavý právny záujem na určení, že predmetná zmluvná podmienka, uvedená vo VPPÚ v bode 11 je neprijateľná. Keďže aj podľa názoru odvolacieho súdu vzťah medzi stranami sporu je vzťahom spotrebiteľským, preto preukázanie naliehavého právneho záujmu tu neprichádza do úvahy, keď tento podľa § 137 c) CSP, (pritom § 137 CSP iba demonštratívne uvádza jednotlivé druhy žalôb) vyplýva z osobitného predpisu. Znamená to, že takto formulovaný petit musí vyplývať z hmotného práva. Je nutné zdôrazniť, že ak súd v akomkoľvek spotrebiteľskom spore posúdi zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti, je povinný uviesť jej znenie vo výroku rozsudku, a to aj v prípade, ak sa spotrebiteľ tohto posúdenia nedomáha. Teda za situácie, keď sa spotrebiteľ domáha vyslovenia neprijateľnej zmluvnej podmienky v petite, je nutné po zistení, že ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku, túto vyjadriť v petite rozsudku. Hmotnoprávny zákaz používania neprijateľných podmienok pritom vyplýva z ust. § 53 OZ a nie je možné opomenúť tiež § 3 ods. 3 a 5 z. č. 250/2007 Z.z.

20. Odvolací súd dáva do pozornosti to, že Slovenský právny poriadok explicitne vymedzuje neprijateľné podmienky v § 53 ods. 4 OZ, pričom súd môže postupovať aj podľa generálnej klauzuly obsiahnutej v § 53 ods. 1 OZ, t.j. nad rámec zoznamu podmienok uvedených v prílohe Smernice 93/13 alebo v OZ (viď aj uznesenia Krajského súdu v Trenčíne zo 06.08.2012, sp. zn. 2 CoE/203/2012 a zo 21.03.2013, sp. zn. 23CoE/465/2012)

21. V súvislosti s poplatkami odvolací súd poukazuje na názor, podľa ktorého ak do celkovej výšky spotrebiteľského úveru bol zahrnutý aj poplatok za poskytnutie pôžičky, ktorý mohol podstatne narušiť ekonomické správanie spotrebiteľa vo vzťahu k poskytovanej službe poskytnutému úveru, takého konanie zákonodarca považuje za nekalú obchodnú praktiku a súčasne ju zakazuje, čo plynie aj z rozsudku NS SR z 27.11.2013, sp. zn. 6Sžo/21/2013. Tiež je možné poukázať aj na rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 22.05.2014, sp. zn. 9Co/350/2012, podľa ktorého poplatky za služby spojené s administratívnou agendou predstavujú plnenia, ktoré nie sú v záujme spotrebiteľa, a konanie banky, ktoré spočíva v účtovaní takýchto poplatkov, možno vo vzťahu k spotrebiteľovi hodnotiť ako poškodzujúce. Opodstatnený je preto záver o neprijateľnosti zmluvných ustanovení, ktoré oprávňujú banku resp. nebankový subjekt vyberať tieto poplatky. Pre spotrebiteľa je vždy neprijateľné spoplatňovanie akýchkoľvek úkonov a služieb dodávateľa, ktorými nie sú spotrebiteľovi poskytované nejaké protiplnenia.

22. K poplatku v prejednávanom prípade, ktorý predstavoval v rozsahu 2/3 náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu s administratívnou s tým spojenou, odvolací súd uvádza, že správne ho súd prvej inštancie vyhodnotil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Absentuje tiež aj požiadavka jeho určitosti, za čo je tento poplatok od spotrebiteľa žiadaný. Ani poukaz na rozhodnutia Krajských súdov v Žiline a Banskej Bystrici v tomto smere nemohli na veci nič zmeniť, nakoľko nie sú pre danú vec záväzné. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na bohatú judikatúru tunajšieho súdu, podporujúcu názor vyslovený v prejednávanom prípade.

23. Keďže v odvolaní sa namieta nesprávne právne posúdenie veci, odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený stav, dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny, t.j. náležitý právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. O nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie v predmetnom konaní však nejde. Súd prvej inštancie správne aplikoval príslušné právne predpisy na zistený skutkový stav.

24. Judikatúra súdov, vrátane Európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porovnaj rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29.05.1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997 - III.). Odvolací súd preto so zreteľom na vyššie uvedené nepovažoval za potrebné zaoberať sa aj ďalšími odvolacími námietkami.

25. Z týchto dôvodov odvolací súd považoval odvolanie žalovaného za nedôvodné, a preto rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny a to aj čo do výroku o náhrade trov konania potvrdil postupom podľa § 387 ods. 1 CSP.

26. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté postupom podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že v odvolacom konaní úspešnej žalobkyni bol voči v odvolacom konaní neúspešnému žalovanému priznaný nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške trov odvolacieho konania bude rozhodnuté súdom prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

27. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e** je prípustné.

Poučenie o dovolaní: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 Civilného sporového poriadku, v ďalšom texte už len „CSP“)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP).